

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4.—
» Nemčijo . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvó lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 3. avgusta 1917.

Št. 31.

Zunanji minister o položaju.

Njega eksccelencia zunanji minister grof Czerin je v soboto sprejel zastopnike avstrijskih in ogrskih časnikov. V svojem nagovoru je govoril tudi o političnem položaju:

Lloyd George je v svojem zadnjem govoru na slavnosti belgijske neodvisnosti v Londonu označil izjavo državnega kanclerja v nemškem državnem zboru dne 20. julija za dvoumno. To očitaneje mi je že samoposebi nerazumljivo, ker so bila izvajanja kanclerja čisto jasna, brez vsake dvoumnosti. To očitaneje pa je še bolj neutemeljeno, če se pomisli, da se je Lloyd George pri svojem govoru popolnoma izognil mirovni resoluciji nemškega državnega zbora, čeprav je ista v neločljivi celoti z govorom dr. Michaelisa. Saj ste vendar obe ti izjavi državne vlade in državnega zastopstva izraz enotne volje nemškega naroda v mirovnem vprašanju. Čudno je, da se zvezne države ravno tako prav nič ne zmenijo za nemški državni zbor, ki je izvoljen na podlagi splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice, kakor tudi ne za vso socialno zakonodajo, v kateri Nemčija daleč nadkriljuje zapadne dežele. Ravno tega sklepa nemškega državnega zbora Lloyd George ne bi smel ignorirati, ako bi hotel kot zastopnik onih vlasti, ki stavljajo vedno v ospredje demokratično misel, resno razpravljati stališče Nemčije nasproti mirovnemu vprašanju.

V popolnem soglasju sta državni kancler in nemški državni zbor izjavila, da vodi Nemčija obrambno vojno, da išče nemški narod časten mir potem sporazuma in pobotanja, ki naj tvori podlago za trajno spravo narodov. Državnikanclerin ljudsko zastopstvo sta slovesno izjavila, da noče nemški narod nobenih nasilnih osvojitvev in da odklanja gospodarsko zapretje kakor tudi mržnje narodov po vojni. Kje v obeh teh izjavah naj obstoja dvoumnost, mi je nerazumljivo. Vsekako pa menim, da moram Lloyd Georgeu na njegov govor odgovoriti z vprašanjem, kaj ententa pravzaprav hoče. To kar hoče naša skupina držav, je dovolj jasno povedano v znanih

dunajskih izjavah in v poprej omenjenih manifestacijah nemškega naroda, iz katerih izhaja popolno soglasje med Dunajem in Berlinom tudi v najmanjših podrobnostih. To, kar sta izjavila državni kancler in nemški državni zbor, je to, kar sem že pred meseci označil za časten mir, ki ga je pripravljena sprejeti dunajska vlada in od katerega pričakuje in upa na trajno spravo narodov.

Pa tudi o tem, kar leži onstran te meje, vlada med Dunajem in Berlinom popolno soglasje. Nikdar ne bomo privolili v mir, ki bi ne bil časten za nas. Ako pa ententa na tej dovolj jasno opisani podlagi noče stopiti v pogajanja, potem bomo nadaljevali vojno in se bojevali do skrajnosti.

Meni je vseeno, ali se smatra to priznanje za znamenje slabosti ali moči; zame so merodajna le znamenja razuma in pravnosti, ki nasprotujejo nadaljevanju vojne, katere nadaljevanje se kaže že sedaj kot brezsmiselno. Ker sem prepričan, da se ententi nikdar ne posreči nas poraziti in ker prisvojem obrambnem stališču nimamo namena, uničiti sovražnike, se bo morala ta vojna prejalislej razviti v mir na podlagi sporazuma. Iz tega pa izhaja zame naraven zaključek, da so nadaljne žrtve in trpljenja vsega človeštva brez pomena in da je v interesu vsega človeštva potrebno, da se doseže kolikor mogoče hitro sporazumen mir.

To je, kar želimo, toda ponavljam: Nihče naj se ne da prevariti, da in a ta mirovna želja svoje trdne meje in da se zamore izvršiti le v okviru častnega miru.

Kakor smo se skupno z zvestimi zavezniki borili, tako bomo skupno z njimi sklenili mir, sedaj ali kedaj pozneje, in nadaljevali bomo skupno z njimi boj do skrajnosti, ako nasprotniki ne bi hoteli pokazati volje ali razumevanja za to stališče. Mi in naši zavezniki imamo pravico do življenja in razvoja, istotako kakor drugi narodi te zemlje in ni je sile na svet, ki bi nas mogla prisiliti, da se odpovemo temu.

O vprašanju, kdo je zakrivil to vojno, nočem razpravljati, ker je v tej zvezi brezpomembno, da bi se razpravljalo o preteklosti. Toda govoriti

hočem o bodočnosti in izraziti željo, da bi se svetu po mirovnem sklepu posrečilo najti ona sredstva in pota, ki bi trajno preprečila obnovev tako strašne vojne; dolžnost vsakega moralno mislečega človeka je namreč, da z najboljšo voljo sodeluje pri tem velikanskem delu, in vse države sveta bodo morale v skupnem delu poizkušati ustvariti jamstva, ki bodo onemogočila tako grozno nesrečo, kakor je sedanja vojna. Morala in razum govorita za to, da treba najti potov, ki naj osvobodijo svet te more. Mogle bi se ponoviti razmere, v katerih živimo sedaj. Ta pot je težavna, a nemogoča ni.

Temeljni načeli, na katerih je po mojem mnenju mogoče doseči mir na podlagi sporazuma, ste: prvič, brez nasilstva in drugič, preprečenje ponovitve vojne.

Razpravljajoč o notranjem položaju, je minister za vnanje stvari izjavil: Demokrati-zacijo ustave zahteva čas. V Avstriji kakor tudi na Ogrskem se pripravljate vladi, da uvedete veliko delo in je izvršite ustavnim potom. Toda Avstrija kakor Ogrska odklanjate vsako tuje vmešavanje. Mi hočemo sami urejevati svojo hišo, kakor smatramo potrebnim naše vlade in naša ljudska zastopstva. Mi se ne vmešavamo v stvari tujih držav, zahtevamo pa tozadevno čisto isto tudi od one strani.

Nočem končati teh kratkih izjav, ki imajo namen, podati javnosti splošno sliko položaja, kakor si jo predstavljam sam, ne da bi svaril pred eno napako: V hudih urah, ki smo jih preživljali čisto v preteklosti, istotako ne smemo obupavati, kakor pri velikih zmagah, — ki jih doživljamo sedaj, — ne smemo biti prevzetni. Cilj ostane isti: Mi hočemo in si bomo priborili časten mir in mi hočemo in bomo prispeli k ustvaritvi novega sveta, ki bo vseboval v sebi jamstva, da se strahovita nesreča svetovne vojne ne bo več ponovila. To so cilji, za katere se bojujemo in za katere živimo in umremo.

Poslanci o prehrani in rekvizicijah.

Vojna je s svojimi potrebščinami in svojim gospodarstvom globoko segla v gospodarsko življenje v državi sploh, zlasti pa je uplivala na prehrano prebivalstva. Kako, je dovolj znano. Naravno je pač, da so se državni poslanci lotili tudi tozadevnih vprašanj. Obdelovali so jih pa različno. Nasplošno lahko rečemo, da so imeli glavno besedo v teh debatah zastopniki kmetov in socialnodemokratski poslanci. Socialnodemokratski poslanci iz velikih mest so hudo napadali vojno gospodarstvo, nič manj pa ne kmetov, dolžeči jih, da pridržujejo živila, vsled česar da trpé meščani lakoto. Drugi socialnodemokratski zastopniki so pokazali zopet, da imajo več upogleda v kmetiske razmere in niso imagovali krivde kmetu, ki itak vse druge prehranjuje. Kmetiski zastopniki so se držali dostojno. Niso uganjali razrednega boja, pač pa so neusmiljeno bičali napake vojnega gospodarstva.

Popolnoma istega mnenja pa so bili vsi poslanci brez razlike: 1. da je največ zakrivila Stürgkhova vlada, ker ni hotela sklicati parlamenta, 2. da so se res godile strašne napake, ki bodo ljudstva zelo povečujejo in 3. da ima Ogrska nekako izjemno stališče in težo vojske nosi predvsem tostranska polovica, da se je torej dualizem v vojski slabo obnesel. V naslednjem podamo iz državnozbornskih zapisnikov nepristranske odlomke iz govorov raznih poslancev o tem vprašanju, kolikor dopušča cenzura. Ne bomo dodajali nobenega komentarja, ampak cenjeni čitatelji naj si sami naredijo sodbo.

Podlistek.

Nazaj!

Spisal Fr. Ks. Sušnik.

Revna koča in okoli nje jablani. In pod drevsom klop in miza. Večer je nagnil svoja tajna krila na polja in travnike in je dahnil listom lahen šepet. Na klopi sedita mož in žena, roko v roki — morda prvič spet po dolgih letih v lepi vzajemnosti. Delo in skrb jima je utisnila oster pečat na lica; trdo je bilo njuno življenje, brez solnca, brez žarkov. In žalost ju je spet združila. Mati je jokala. In prihitela je mlada hčerkica in grabila njena krila in silila v naročje. »Mama, mama!« In mati si je brisala solze in je vzela ljubko dete v naročje. »Mama, kje brat?« je vpraševalo. »Že spet pride, kaj ne mati?« Mati je zaihtela, da je zajokalo tudi dete. In očetu se je porosila solza in mu zdrknila po zgubnem licu. S svojo trdo delavsko roko si je potegnil čez lice in obrisal solzo, da se ji je poznala pot po umazanem obrazu. Trd je bil ta obraz, na videz trde oči; in vendar je krilo toliko ljubezni to srce. Tedaj je zaklenkal edini zvon v župni cerkvi in lil v tihih melodijah svoje sanjave zvoke po dolini. Mati je vstala in molila, in vsi so molili za sina, brata v tujini.

V kupeju drugega razreda se je vozil mlad praporščak. Lica izraz je bil boln, smrtno boln. Legel bi in zaspal, da več ne vidi sveta: so go-

vorili njegovi tožni pogledi. Tja skozi okno so plavali, proti Peci, proti planinam, čez polja in travnike in so obstali na visokem zvoniku domače cerkve. In so božali vsa ona pota, ki so se vila po gričih ter med polji in so bila duši — maj. In mimo je drvela pokrajina, in prišle so sosedne vasi in prišla je Drava, in dalje je hitel železni voz. Onemogel se je naslonil na blazine in je sklopil veke. In porajali so se mu spomini, drug za drugim . . . A vedno spet je silila v ospredje ona ura, ona ura — slovesa. Ko ga škropi mati z blagoslovljeno vodo, ga križa in stoka, ko ga oče nemo gleda in si briše vlažne oči, ko ga obkrožajo sestre. In potem pot na kolodvor! Ti znanci, ki so s svojimi tolažilnimi besedami sekali nove rane in odpirali napol zaceljene. In potem to čakanje na kolodvoru! Slednjič žvižg, vlak. Srca, vsa srca zatrepetajo. Še enkrat roko v slovo in — Ah to so bili grozni trenotki, ko so se zaloputnila vratca kupeja za njim in je bil sam; in tam zunaj je omahovala mati, oče zrl s praznim pogledom, sestre ihtele. O proč te misli, proč, proč! Mlad je še, živel še bo, živel! In zdaj gre — kam, kam gre?! Saj to je pot v smrt. Zadrhtel je in onemel. In umirala mu je duša pod težo spominov, tako krasnih in lepih in — minulih. Vlegel bi se in bi umrl! Tedaj je zazvonil nekje zvon večerni »ave« in napajal poletni zrak z nebeško svojo pesmijo. In vzdignil se je in se pokrižal in molil v bridki bolesti . . .

Ta pot z dopusta nazaj na bojne planjave, v kraljestvo Morane!

Posl. knez Lubomirski (načelnik poljske konservativne stranke) o razmerah na Poljskem:

„Četudi je bila Galicija šele sedaj med vojsko odkrita kot avstrijska žitnica, je ta žitnica že popolnoma izčrpana. Zato je vočigled v največ okrajih že res nastopivši lakoti treba, da se pre-pove rekvizicija, in da je državna pomoč, da se živila v dotične kraje spravijo, zakon človeko-ljubnosti“.

„Huda zmeta obeh vodstev armad bi bila, če bi morda mislili, da more biti avstrijskim Poljakom vseeno, kako se postopa s Poljaki ne le v kraljestvu poljskem, ampak tudi na Litvan-skem, v Podlesju in Voliniji.“

Avtentično mi je znano, da je bila izdana odredba, glasom katere naj se poljska narodnost na korist drugih zatira, z navedbo vzroka, da bi bila sicer bodoča poljska država za interese Nem-čije premočna.

Iz zanesljivih virov mi je znano, da še danes pri rekvizicijah, ki so preko vsake meje, postopajo s pestmi, puškinimi kopiti in bičem, da so v Wilnu dnevne porcije od 20. majnika sem približno na 12. del berlinskih porcij znižane, da je umrljivost v Wilnu od 24% pred vojno narastlo na 90%, da se za prisilna dela napravljajo lovi na ljudi in se z delavci ravna kakor s sužnji ter jih te-pejo, da davki in kontribucije niso v nobenem razmerju z narodnim premoženjem. To ne zadene samo Poljakov, ki tvorijo v okraju Wilno 90% prebivalstva, ampak tudi druge kakor Litvance, Beloruse in Žide.

Poljaki židnega obžalujejo, da se je poljsko šolstvo popolnoma zatrla, vsa poljska izobraževalna društva razpustila in vsak promet z Varšavo in pripoznano poljsko državo zaprl, da ne govori o prepovedi poljskega časopisja in nešteti drugih metodah preganjanja.“

J. Sedláček (češki agrarec): „Iz svojega volil-nega okraja (pr. morem povedati to-le: Okrajni glavar je dal po predpisu po veččakah ceniti žetev. Strokovnjaki so predložili svoja poročila in okrajni glavar je samovoljno zvišal številke za več kakor 30%, in po tem predpisu okrajnega glavarstva ukazal, da morajo toliko in toliko od-dati. Ker tega niso zmogli, jim je naložil denarne kazni v višini 300.000 K.“

Z gospodarskega stališča so se storile napake. Prvič z ustanovitvijo central, ki med seboj kon-kurirajo. Nimamo samo žitno-prometnega zavoda, ampak tudi centralo za krmila, centralo za krompir, centralo „Miles“, „Geos“ in ne vem, kake druge cntrale še, ki so se začele takoj prepirati in si med seboj odrekati kompetenco; druga drugo so hotele nadkriliti.“

„Ječmen je bil takoj v začetku vojne po ve-likem delu rekviriran, pa ne za ljudsko prehrano, ampak za krmljenje eraričnih konjev. Če bi bili vprašali nas, praktične poljedelce, bi bili mogli in morali gospodom povedati, da konji surovega ječmena ne morejo prebaviti in da izločijo konji najmanj 50% ječmena neprebavljenega v obliki ekskrementov. Če bi bili ječmen zmleli ali, kakor delajo mali posestniki, — pri vojakihi to ne gre — skuhali, bi bila prebava boljša in bi imeli 50% ječmena za človeška živila.“

„Kar se tiče pri nas rekvizicij žita, so bile tako stroge, da nam niso vzeli samo žita, ki je zakonito določeno za lastno uporabo, ampak so nam vzeli tudi semeno žito.“

Glede krompirja sem že povedal, kako velike množine so rekvirirali; pa če bi bile te množine res služile ljudski prehrani, bi bili še zadovoljni. Toda pustili so krompir zmrzniti, segniti in pri nas na Češkem lahko vidite kolodvore, kjer leže cela smetišča pokvarjenega krompirja, ki ga ni mogoče uporabiti niti za špirit.“

Konča: Prosil bi Nj. ekscelenco g. ministra za prehrano, da z vsa energijo doseže, da z ozi-rom na dajatve žita pridemo do Ogrske v boljše razmerje, da se Ogri, ker se vedno skli-cujejo na svoj veliki patriotizem, vendar odločijo, smatrati tudi nas za sopatriote in nam dati, kar potrebujemo in kar imajo v obilici.

Posl. dr. Lewyckij (Rusin): „Od prvega dne vojne do današnjega je vzhodna Galicija vojno ozemlje. Kaj je prebivalstvo, zlasti ukrajinsko prebivalstvo na deželi v vzhodni Galiciji pretr-pelo, se v kratkem sploh ne da izraziti, pove-dati. Kar je uničenega, se bo komaj v deset-letjih dalo popraviti. Vojna razdejanja so zmanj-šala rodovitnost. Namesto pa da bi bili tem kra-jem nekaj časa prizanesli, da si opomorejo, so jim vojaške in civilne oblasti nepretrgoma nala-gale le nova bremena, pod katerimi prebivalstvo teh krajev duševno in telesno propada in gine. Prišlo je pri nas do tega, da nimamo ne semen ne živeža. Poldorasle otroke, dekleta in žene pri-tegujejo za vojne dajatve in vojaška dela, čeravno se zakon o vojnih dajatvah ne nanaša nanje.“

„Pri štetvi živine 1. januarja 1916 za vzhodno Galicijo je v primeri s štetvijo živine leta 1910

število konj, goveje živine in svinj nazadovalo in sicer število konj za 44,3%, goveje živine za 40,5% in svinj za 70,1%. To je v Galiciji splošno.“

Posl. dr. Dulibić (iz Dalmacije): „Trpljenja Istre in Dalmacije ne morem opisati in menim, da bi najboljši govornik ne mogel podati niti blede slike o tamošnjih razmerah. Imenujem le nekaj okrajev, kakor v Istri Lošinj in Podgrad in v Dalmaciji Zader, Knin in Split ter vse otoke. Če pošljete tja zaupnike, Vam bodo poročali, kaj so videli. Videli bodo le blede obraze, sestradane ljudi, ki blodijo kakor duhovi, in otroke, čisto zanemarjene. Trpeti moramo najbolj zato, ker smo čisto osamljeni. Meje proti Bosni in Hrvatska so tako zaprte, da ni mogoče preko meje spraviti ne kosa slanine, ne enega jajca ali kake druge ma-lenkosti.“

Kaj naj rečemo ljudstvu, zakaj da so meje zaprte? Ljudstvo misli: Zakaj bi jih ne bilo mo-goče odpreti? Saj smo pod enim in istim vladar-jem, tvorimo vendar eno monarhijo. Ljudstvo tega ne more razumeti, ampak si misli, to vse se dela, da bi nas uničili, izstradali, to delajo vlade, ki nas sovražijo, da bi nas izstradale. Kako naj ve-like mase prepričamo, da imamo opravka s štiri-mi vladami, z birokratizmom, separatizmom itd. Če nastanejo iz tega morda hude posledice, bodo rekli: Ljudstvo je krivo. Ne, vlada je kriva, ki je to povzročila in to trpi. Zakaj bi se štiri vlade v eni in isti monarhiji med vojno ne mogle spo-razumeti, da bi kaj pametnega ukrenile!

Hrvatska in Slavonija imate žita v izobilju. Preostanek žita in koruze znaša povprečno 6000 vagonov. Ta preostanek gre iz Hrvatske in Sla-vonije najprej na sever — v Budimpešto, Dunaj in morebiti še dalje na sever in mi v Dalmaciji dobivamo žito iz severa. Pa pravijo, da so že-leznice preveč obremenjene. Gre za 6000 vago-nov, ki bi za aprovizacijo vse Istre in Dalmacije zadostovali.

Predno končam, bi vsem štirim vladam, na Dunaju, v Budimpešti, v Zagrebu in Sarajevu zaklical: Vi ste glede južnih dežel gre-šile proti naravi in božjem zakonu! Ker kar sta narava in Bog ustvarila v enotno gospodarsko ozemlje, so ljudje umetno raztrgali!“

Posl. Abram (soc. demokrat): „V alpskih de-želah bi bilo mogoče, da bi vsak krajevni gospo-darski svet takole deloval: Kmet naj odda pred-pisano količino surovega masla pri krajevnem gospodarskem svetu, ravno tako jajca, tam bi moral dokazati, koliko krompirja je oddal in šele, če ima za vse to potrdilo v rokah, ima pravico, iz zaloge krajevnega gospodarskega sveta dobi-vati tobak, kavo, sladkor, sol. Z orožniki ni mo-moče dobiti kaj od kmeta, ampak le, da se kmeta v nasprotju z agrarno vzgojo prošlih desetletij pouči, da je s svojimi pridelki, ki jih potrebuje, navezan na delo drugih.“

Na ta način bi bilo mogoče, da bi povsod odpravili pomanjkanje mleka na Štajerskem, Ko-roškem, v Tirolah, na Solnograškem, skratka po-vsod. Škandal brez primere je, da otroci v Sol-nogradu, Inomostu nimajo mleka, tako da morajo zdravniki zavzeti stališče nasproti pomnoženi umrljivosti otrok. (Klic: V Celovcu 13.000 ljudi ne dobi mleka!) V Celovcu, v vseh alpskih deželah so škandalozne razmere, ki so huda obtožba zoper kmeta in zoper oblasti.

Cene jajc so trikratno in štirikratno posko-čile, ponekod, slišim, celo desetkratno. Če vsta-nejo torej ljudje, kakor deželni odbornik Stöckler, tam v uradu za prehrano in rečejo: Toda kmetje moramo strašansko veliko plačevati. In če tak resen človek reče: Vile so za toliko in toliko dražje, se možu, posestniku na meji med Zgornjo in Nižjo Avstrijsko naj odgovori: Kar dobiš več samo iz svojega kurnika, pokriješ te večje izdatke za plug in vile. Konstatiram to samo, ker bi prosil gospode agrarce, naj nam v resnem in poznem času, ko gre za biti in ne biti državi, prizanesejo s svojim lamento, ki ga imamo go-tovo pričakovati.“

Posl. Brenčič (spodnještajerski Slovenec): „Kaj smo doživeli? Neznosno trpljenje, krik in vik vdov in sirot, pomanjkanje in lakota, narašča-jočo, naravnost brezobzirno šopirjenje krogov, ki so obogateli od žuljev stradajočih in trpečih, za katere ni varstva in zaščite. Le kri in solze že tri leta neprestano namakajo mater zemljo. Da bi že vendar kmalu bila napolnjena dovolj; da vzklije na njej novo življenje, življenje miru in bratske ljubezni vsem še živečim trpinom. To željo vsega trpečega ljudstva nam izpolni Bog!“

Včeraj smo slišali, da hoče Nj. ekscelenca g. generalmajor Höfer vzeti kmetom vso žetev, ko jo bodo letos pridelali. Mislite, gospodje, da bi to — če bi se res zgodilo — prineslo kako korist? Mislim, da ne, ravno narobe. Pomislite le, kaj mora ubogi kmet, zlasti žene, sedaj trpeti. Če bi se morale žene zgodaj nastavljal pri peku,

kakor se to vidi na Dunaju in v drugih mestih, kdo bo potem doma delo opravljal? Mislite, da bo mogoče to izvesti? Ne verjamem. Mislite, da bo revni poljedelec, če vlada ta svoj namen res izvrši, z veseljem delal? Ne verjamem. Menim, da moramo, ki nam je čast, da zastopamo kmete, proti taki vladni nameri najostreje protestirati. Dandanes še sicer ni gotovo, ali hoče vlada ta svoj namen uresničiti, mogoče je pa vsekako, da poizkusi ta korak in proti temu že danes naj-ostreje protestiramo.

Klasično je, kako pri nas pri rekviziciji ži-vine postopajo. Lani, 1. 1916, so na Zg. Štajerskem rekvirirali 500 glav manj, kakor bi jih morali po razdelitvenem ključu, na Sred. Štajerskem 1000 glav, na Spod. Štajerskem pa za 1500 glav več, kakor določa ključ. Tu se vidi, kakšna ravnopravnost je na Štajerskem.

Nadalje moram še omeniti, kaj se godi v avtonomnih mestih na Štajerskem, v Gradcu, Ma-riboru, Celju in Ptuj. Dosedaj v Gradcu, oziroma v avtonomnih mestih niti ena glava živine ni bila rekvirirana. Ne razumem, zakaj so ravno ta mesta na Štajerskem izvzeta. V Gradcu, Mariboru, Celju, Ptuj so bogati meščani, ki imajo 10, 15, tudi 20 glav živine in tem ne vzamejo ničesar, kmetu pa, kočarju vzamejo zadnjo kravico, če ne gre drugače.“

„Glede rekvizicije sena bi omenil, da menda hočejo 50 odstotkov lanske košnje rekvirirati. Če se to zgodi, vemo, da smo naravnost oropani, ker je znano, da znaša letošnja košnja komaj tretjino lanske.“

„Naša vlada ne spoznava, da tudi avstrijski kmetje naj to zaslužijo, kar zaslužijo ogrski. Vsi vemo, kako se plačuje na Ogrskem in kako pri nas. Pri nas se za 100 kg pšenice plača 34 K, prodaja pa za 120 K. Kam je prišla diferenca? Kdo jo grabi v svoj žep? Prekupec. Tu je potreba poseči vmes. Isto je pri fižoli. Rekvirirajo jo s 40 v, v Galiciji pa jo prodajajo s 4 K 50 v. Tako je povsod. Pri nas pravijo, imamo nizke cene in nič za jesti. Na Ogrskem pa višje cene in mnogo za jesti.“

Nemško armadno poveljstvo je na Ogrskem vzelo v najem velika posestva, da imajo Nemci kaj jesti. Nisem še pa slišal, da je storila kaj takega tudi avstrijska vlada na Ogrskem, kjer je na tisoče in tisoče hektarjev še sedaj neobdelane.

Posl. dr. Waldner (iz Koroške): Eden izmed predgovornikov je omenil, da si alpski kmet polni sedaj žepe, plačuje dolgove in svojo in svoje dru-žine bodočnost utrjuje za bodočnost. Je mogoče, da si kdo kaj takega domišlja? Res je, da se mu vzame živina, ako je ne da radevolje, res je, da se mu plača za to živino cena, ki je navidezno večja kakor v mirnem času. Navidezno. Toda stanje njegove živine je s plemenom pasmo vred uničeno. Konj ni več v deželi. Kar je tu, je slabo, ni za plemo. Če bo šlo z živino tako naprej, tudi te ne bo za plemo. Zdaj pa pomislite, če bo hotel kmet staro stanje živine in konjev obnoviti, ga bo stala živina, ki jo bo kupil, dvakrat, trikrat toliko, kakor pa je dobil za njo. Če je poplačal dolgove, bo moral napraviti zopet nove.

Glede rekvizicij: Na Koroškem niso rešpekti-rali jasnega vojnodajatvenega zakona. Poizkusil sem, odpraviti nepostavnosti. Pa se mi ni samo prav nič posrečilo, ampak sem vzbudil nezaupanje kot oseba, ki zasleduje armadi sovražen namen, ker hočem postavno varstvo za prebivalstvo.

(Dalje sledi.)

Proti Črnovicam.

Čudovito naglo so naše in zavezniške čete prepodile Ruse iz Galicije. Le na severu pri Brodeh še držijo Rusi ozek pas Galicije, južno dalje pa so naši in zavezniški že na 50 km široko prekoračili reko Zbrucz in prestopili tako na ruska tla Podolije.

Rusi so kraje, iz katerih so se umaknili, po svoji stari taktiki opustošili. Cesar Karel se je peljal v vzhodno Galicijo in je bil 30. julija v Trnopolju slovesno sprejet. Prišel je preko Zborova in Jezjerne. Mesta Zborova ni več in je v pravem pomenu besede izginilo. Cesar je prebivalstvu k njegovi usodi izrazil sočutje in mu zagotovil svojo skrb zanj. V Trnopolju so pred cesarjem defilirale tudi nemške čete, na čelu oddelka pruske garde sin nemškega cesarja, ce-sarjevič Eitel Friderik. Cesar se je odtam od-peljal v Zločov in odtam se je vrnil na Dunaj.

Sovražnik se med Dnjestrom in Zbruszom ni posebno ustavljal, tem trdovratneje pa med Dnje-strom in Gozdnimi Karpati. Tukaj je držal črto južno od Zalesčiki, ob Čeremožu preko Vižnice proti Karpatom pri Kirlibabi. Proti Čeremožu so vrgli Rusi močne rezerve, da pridobijo časa za umikanje svojega trena. Rusi so tukaj v pre-

cejšnji stiski. Nemški lovci so prodrli ruske postojanke zadnjih ruskih čet pri Vižnici ob Čeremožu; na jugu Bukovine pa so si naše čete priborile prosto pot proti Kimpolungu in na jugovzhodu prehod čez Moldavo. Tako ne bo več dolgo, da bo tudi Bukovina oproščena. Naši so zapadno od Črnovic le še dan hoda.

Na romunski fronti so se začele gibati romunsko-ruske čete v smeri proti Sedmograški ob rekah Putna, Susita, kjer so zavzeli vasi Sovaja in Negrilesci, in ob reki Casinu. Tudi ob Putni in Casinu so se pomaknili nekoliko naprej. Na kak večji uspeh sovražnikov tukaj ni misliti, ker bi moral osvojiti 1400 m visoko gorovje Bereczke, da bi mogli v Kezdivasarhely na Sedmograškem.

„Temps“ poroča iz Petrograda: Rusi so si za Zbrucem uredili novo fronto. Umikanje 11. armade pomeni veliko nevarnost za 7. in 8. armado, katerih umikanje je izredno težavno. Hindenburg je pričakuje veliko bitko na južnem delu ruske fronte, postavil 11 novih divizij. Kerenjski je sklenil preobraziti generalni štab in vojaški okraj Petrograd. Poklicati hoče mlade, delavne oficirje, ki so se tako na fronti kakor v demokratični organizaciji odlikovali.

Revolucija je rusko armado desorganizirala. O pravi disciplini ni več govora in armada brez discipline za vojsko ni več sposobna. Kerenjski si prizadeva na vso moč, da bi v armadi zopet vpostavil disciplino in je za časa vojne na fronti uvedel zopet smrtno kazen. Vprašanje pa je, če bo to sedaj tudi pomagalo. Saj se je zgodilo, da so ruski vojaki postrelili tiste, ki so jih podžigali za napad.

Če so pa ruska poročila resnična, je med civilnim prebivalstvom v Rusiji nastal preobrat. Ruski poraz v Galiciji je prebivalstvo potrl in se je vsa jeza obrnila proti republikanskemu agitatorju Leninu in njegovim pristašem. Ti so silno agitirali proti vojskovanju, češ da se vojaki vojskujejo samo za kapitaliste. Med vojaštvom na fronti so širili list „Pravdo“ in druge anarhistične spise. List „Pravda“ je ustavljen in Lenin aretiran. Proti sedanji vladi pa se še naprej puntajo mornarji in moštvo križarke „Aurora“ je poslalo Kerenjskemu pismo z grožnjo, da bo umorjen, če pred koncem meseca julija ne odstopi.

Da bi razbremenili rusko fronto, so Angleži začeli napadati v Flandriji. Artiljerija je bila tako silna kakor še nikjer dozdaj in je dosegla višek jutraj 31. julija. Nato se je začel napad na široki fronti od Izere do Lys. S tem se je začela v Flandriji infanterijska bitka.

Z drugih bojišč ni nobenih važnih poročil.

Politični pregled.

Čehi in Slovenci.

Med češkimi in slovenskimi poslanci je prišlo do neljubega sporéka. Predsednik „Jugoslovanskega kluba“ dr. Korošec in član parlamentarne komisije dr. Krek sta bila povabljeni v Prago na posvetovanje čeških političnih strank o stališču češkega naroda do ustavne reforme. Postransko glasilo češke agrarne stranke „Večer“ je pa slovenska zastopnika čudno „pozdravilo“ kot nekaka vladna agenta, ki prihajata v Prago le zategavoljo, da bi zvalila češke poslance za vstop v vlado. Da na taki trditvi ni pičice resnice, nam pač ne bo treba šele povdarjati. Dr. Korošec in dr. Krek sta zato Prago takoj zapustila. Med Čehi samimi je namreč oster spor: Del čeških zastopnikov, predvsem katoliška stranka in češki socialisti, so zato, da se Čehi udeležijo pozitivnega dela v ustavnem odseku, drugi pa so odločno proti temu, češ da bi bilo itak vse zastoj: Nemce in Madjare poznamo, ti nam ne bodo ničesar zlepa privolili, zato o naših zahtevah naj reši prihodnja mirovna konferenca, pri kateri bo itak zastopana naša država.

Gre torej le za način, kako hočejo ti in oni doseči svojo zahtevo, združenje vseh Čehov in Slovakov v samostojni Češki. Naši poslanci ostanejo slej ko prej proti vsaki vladi — tudi brez Čehov — v najostrejši opoziciji, če se ne bo izrekla za deklaracije jugoslovanskih poslancev z dne 30. majnika 1917 v državnem zboru. Zato sporéka med Čehi in Slovenci ne smatramo za Bog ve kako tragičnega, ako se bodo le Čehi med sabo zedinili.

Poljaki poostrijo svojo opozicijo.

Med Poljaki je veliko razburjenje, ker je nemška oblast v Varšavi aretirala poljskega brigadirja Pilsudskega in nato še generalštabnega načelnika poljskih legij Sosnkovskega. Generalni gubernator v Beseler je v pismu sporočil poljskemu državnemu svetu, da je bil Pilsudski aretiran, ker je dajal zadnji čas izraza simpatijam za Rusijo, ter je začel sedanjo orga-

nizacijo preustrojevati v tajno vojno organizacijo. Nemške oblasti imajo baje dokaze, da sta Pilsudski in Sosnkovski organizirala Nemcem sovražno gibanje z oboroženo silo.

Ta dogodek na Rusko-Poljskem ni ostal brez upliva na avstrijske Poljake. Poslanec dr. Diamand se je v imenu Poljakov podal k ministrskemu predsedniku dr. pl. Seidlerju, da mu pojasni mnenje Poljakov. Obenem je prosil ministrskega predsednika, naj se zavzame za to, da bo Pilsudski zopet izpuščen, naj stopi v dogovor z zunanjim ministrom, kar je dr. Seidler obljubil.

Poljsko kolo je imelo klubovo sejo, v kateri je konstatiralo, da vlada dosedaj niti ene poljske zahteve ni izpolnila, predvsem ne zahteve, da naj deželna uprava v Galiciji preide v civilne roke. Zato so sklenili stopiti v odločno opozicijo. Ta sklep bo predložen klubovi plenarni seji, ki bo sklicana na 5. avgusta. Konečen sklep bo odvisen pa od pogovora klubovega predsednika z grofom Czerninom. Ta pogovor se bo pa vršil šele po pogovoru Czernina z Michaelisom.

Nemški kancler na Dunaju.

Nemški državni kancler Michaelis se je dne 1. avgusta pripeljal na Dunaj.

Parlamentarna vlada?

Z Dunaja se poroča z dne 31. jul.: Ministrski predsednik dr. pl. Seidler je danes popoldne prišel v parlament in je voditeljem strank sporočil, da mu je poverjena sestava definitivnega kabineta. Natančnejših podatkov o načrtu sestave tega kabineta še ni.

„N. Fr. Pr.“ poroča, da bo novo ministrstvo močno parlamentarno (torej mešano). Govori se o 12 parlamentarcih, ki bi vstopili v kabinet, dva portfelja bi se nanovo ustvarila, pet parlamentarcev bi vstopilo v kabinet kot ministri brez portfelja.

Vstopijo Slovani v koalicijsko ministrstvo?

Spor v čeških strankah v tem vprašanju je napravil velike težave. Naj bi se odločili Čehi že za ali proti, uspešno bodo Slovani mogli braniti svoje stališče le, ako gredo isto pot. V meritnem oziru presojamo vprašanje z našega stališča: Ako bi se koalicijsko ministrstvo postavilo na stališče slovanskih deklaracij, potem bi ne bilo nobenega povoda, da bi se Slovani odtegovali pozitivnemu delu.

Vsa politična zgodovina potrjuje, da se nasprotna taktika nikdar ni obnesla. Slovani bi morali skušati uveljaviti tako svoj minimalni program, izražen v deklaracijah z dne 30. majnika. Če pa bi nemške stranke ne pokazale zanj nobenega smisla, pa prevzamejo one same vso odgovornost za vse posledice. Sicer pa izjavljamo, da vodstvu Jugoslovanskega kluba povsem zaupamo!

Dnevne vesti.

Cerkvena vest. Za provizorja pri Sv. Jurju na Strmcu je imenovan vlč. g. Karel Marašek, kaplan v Črni.

Oproščeni. O podaljšanju časovno določenih vojaških oprostitev in dovoljenj za čakanje na nove oprostitve veljajo te-le določbe: Oproščeni, ki pri prijavi prosijo za nadaljno oproščanje, veljajo brez vsega do rešitve dotične prošnje kot nadaljno oproščeni in so dobili o začasni nadaljni oprostitvi tudi potrdilo. V teh potrdilih določeni rok ima samo namen, zabraniti, da dotični ne bi prišli iz evidence, in se na pravočasno prošnjo, katera pa pod nobenim pogojem ne sme izostati, od politične oblasti brez vsega podaljša. Če pa dobi oproščeni poročilo, da je bila njegova prošnja za podaljšanje odbita ali da je oprostitev razveljavljena, mora na vsak način k vojakom. Takim osebam politične oblasti ne smejo dovoliti, da čakajo, tudi tedaj ne, če se zanje vloži nova prošnja za oprostitev. Za prošnje za novo oprostitev so politične oblasti pooblaščen, da smejo v slučaju resnične brezpogojne potrebe dati dovoljenje za čakanje ali isto podaljšati v resnično potreben izmeri, pa ne dalje kakor do 30. septembra 1917 in o tem dati potrdilo. Vojaškim osebam na dopustu se dovoljenje za čakanje nikdar ne sme dati, vseeno ali so pri armadnih formacijah na bojišču ali v zaledju.

45 ruskih ujetnikov, ki so v raznih krajih pobegnili iz taborišč in od delavskih kompanij, so prijeli od 22. do 28. julija orožniki celovškega okrajnega glavarstva in jih izročili vojaški oblasti.

Nesrečna naredba o oddaji jaje bo, kakor se sliši, menda zopet razveljavljena. Od vseh strani se nam je poročalo, da so žene brusile za svoje kokoši nože. Shranite nože zopet v miznice in dajte kuram še živeti!

Tatvine na poljih v bližini Celovca se silovito množijo. Krompir nikjer ni varen; polje so zastražili, pa dosedaj ni veliko pomagano. Orožniki so dobili na polju pri Št. Rupertu nekega učenca obrtne šole, ki je basal krompir. Tekom enega tedna je celovško orožništvo ovadilo 14 slučajev takih tatvin.

Ljudska kuhinja je s 1. avgustom uvedla zavoljo pičlosti živil abonemà in bodo dobili hrano le tisti, ki so abonirani.

Kuhinja za srednje stanove pri Grömmerrju. Do 31. avgusta t. l. izdane izkaznice za obisk kuhinje za srednje stanove v hotelu Grömmerrju v Celovcu postanejo istega dne neveljavne. Prijave za nadaljni obisk te kuhinje od 1. septembra naprej se morajo izvršiti najdalje do 15. avgusta t. l. čez teden od 10.—1. ure opoldne in od 5.—7. ure zvečer s tem, da se izpolnijo tiskovine, ležeče v imenovani kuhinji. Nove izkaznice se morejo dobiti od 25. avg. v kuhinji za srednje stanove v označenih urah. Nove prijave za obisk te kuhinje se sprejemajo pri c. kr. deželni vladi, II. nadstr., vrata 97.

Sladkor za vkuhanje. V Celovcu se je že razdeljeval sladkor za vkuhanje sadja. Za Celovcem so na vrsti drugi okraj. Povsod v istem času razdeljevanje ni mogoče, ker ves sladkor ne pride skupaj.

Tobak. C. kr. finančno okrajno kontrolno vodstvo je naznanilo celovškimi trafikantom, da se morajo pri razprodajanju tobaka ozirati na delavstvo. Ta teden je bilo zopet malo tobaka na prodaj. Kaj je temu vzrok, sam Bog vedi. Nam je namreč znano, da je — vsaj v nekaterih tobačnih tovarnah — toliko tobaka, da skoro ne vedo, kam ž njim.

Petroleja za kuhanje in kurjavo vsled pomanjkanja ne bo, kakor se nam poroča od mero-dajne strani, ker bo komaj zadostoval za razsvetljavo in tehnične namene. Občinstvo se zato opozarja, da si ne kupuje aparatov za kuho in kurjavo s petrolejem.

Šibre za lovce. Da se lovci morejo oskrbeti s šibrami (šrot), so bile izročene agende deželne razprodajalnice šiber na Koroškem tvrdisi Janez Einicher v Celovcu (Kramerg., Eisenhof). Razen tega se bo še za vsak okraj napravila še okrajna razprodajalnica, ki naj oskrbuje lovce s šibrami naravnost brez vsake medkupčije. Cene šibram so: Prodajna cena pri deželni razprodajalni z ovojem vred za 100 kg K 192, pri okrajni razprodajalni z ovojem za 100 kg K 212.

Tiskovine potovalnih listin treba plačati. Na ukaz notranjega ministrstva bodo v bodoče oblasti in organi, ki izdajajo potovalne listine, kot povračilo za tiskovine pobirale za vsak potovalni list 1 K in za vsak identitetni listek ali potovalno legitimacijo 20 v.

Tako je! Koroška sodišča pošiljajo slovenskim strankam, tudi najbolj trdim Slovencem, nemščine popolnoma nevesčim, nemške tiskovine, kajpak v nemškem uradnem jeziku. Pliberško sodišče pa porablja slovenske tiskovine — Bog vedi, iz katerih časov da jih še ima — za ovitke za uradne dopise.

Seznam za pogrešane in vojne ujetnike. Vojno ministrstvo namerava sestaviti seznam do 30. junija 1917 pogrešanih ali v vojno ujetništvo prišlih vojakov, neodvisno od dosedanjih vprašanj, s katerimi se sme občinstvo obračati na poizvedovalni urad Rdečega križa na Dunaju. Da se ta seznam izvrši, ležé pri občinskih uradih prijavni listi, kateri naj bi se popisali.

Prebiranje črnovojniških letnikov 1899, 1898 in 1897. Črnovojniški zavezanci imenovanih letnikov se morajo med 6. in 11. avgustom 1917 javiti v občinskem uradu svojega bivališča in prnesti seboj dokumente (krstni list, domovinski list, delavsko knjižico itd.). Prebiranja bodo med 3. in 22. septembrom.

† **Poročnik Radko Kolšek.** Iz Maribora se nam poroča: Padel je 11. julija na tirolskem bojišču g. poročnik stud. iur. Radko Kolšek pri strojnih puškah dom. pešpolka. Z neizmerno žalostjo naznanjajo domovini preostali vdani mu junaki, da je njih najboljši, najblajši gospod poročnik bil zadet od klete laške mine in je vsled prehudih ran, dobro pripravljen, v voljo božjo vdan, izdahnul svojo blago dušo. Domovina vzdihuje ob tisočih in tisočih grobovih, toda ob takem grobu, kakor je tvoj, ti najvrlejši pokojni poročnik Radko Kolšek, ob tvojem grobu stresa nas plač. Pokojni junak je bil iz Polzele v Savinjski dolini. Dovršil je mariborsko gimnazijo vseskozi z odliko, posvetil se akademiji znanosti in smel je upati na najlepšo bodočnost. Vzor plemenitega življenja, ideal slovenskega katoliškega vseučiliščnika, divna naša nada — z vsem si legel v grob v najzljšem cvetju mladosti. — Premili junak, bodi ti lahka tuja zemlja!

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Baronica pl. Hein umrla. Na Dunaju je dne 25. julija umrla žena nekdanjega deželnega predsednika koroškega, ga. Julija baronica pl. Hein. Bila je blaga žena, ki se je veliko trudila za reveže.

Vransko — Sv. Uršula. Na Lovrenčevu, dne 10. avgusta, imajo od nekdaj vrli Korošci na sv. Uršuli svoj shod, katerega se hočemo v obilnem številu udeležiti tudi mi Vranšani in naši sosedje iz Braslovca in Šentjurja pod Taborom.

Pobožnost za mir na Uršelski gori. V pondeljek, dne 6. avg., se bode vršila na Uršelski gori velika slovesna pobožnost za mir in božji blagoslov na polju. Pride več procesij iz Koroškega in tudi iz zelene Štajerske. Ob 8. uri in 11. uri bode sveto opravilo in vmes se bode pred izpostavljenim Sv. Rešnjim Telesom darovalo več svetih maš. Pobožni romarji od blizu in daleč! Pridite v obilnem številu prosit Kralja miru, da ustavi že enkrat to strašno prelivanje krvi in nam da zopet zlate mirne čase. Mirovna armada! Postavi se!

Božja pot na gori sv. Uršule. Odkar je pri sv. Uršuli vsak pondeljek sv. maša, romarji pridno prihajajo; pa saj je letos vreme tudi prav ugodno. Darovalo se je do zdaj na gori 20 svetih maš in prišlo je tudi že več procesij, tako iz Prevalj, Javorja, Kotelj in Vranskega. Prenočevati se more v cerkveni hiši — pod cerkvijo in v nemški planinski koči — nad cerkvijo. Dobi se čaj in kava ter vino in mošt. Sladkor in druga jedila naj prinesejo romarji s seboj.

Črna. (Osleparjena.) Ciganka Marija Roj iz Črne je hodila k Rozaliji Štruc po mleko. Mož Rozalije Štruc je v ruskem ujetništvu in je bil prej rudar. Roj je pripovedovala Štrucovi, da je njen mož mrtev in da veliko trpi na onem svetu zavoljo nekega zakopanega denarja. Štrucova ji naj da denar, da bo njegovo dušo rešila. Žena premeten ciganki izprva ni verjela, ko je pa začela ta preklinjati in zaklinjati, da jo naj strela z jasnega neba vbije in hudič namestu odnese, če ne govori resnice, je začela verjeti. Roj je rekla, da bo dala denar za križevе pote in črne sv. maše in duša, ki trpi, bo v treh mesecih rešena iz vic. Tako je iz lahkoverne žene izvalila počasi menda skoro 3000 K. Štruc je prodala celó eno svinjo, eno telico in dve kozi, da je mogla dati ciganki zahtevano svoto. Ko po preteku treh mesecev ciganka „naznani“, da bo duša šle o Vseh svetih rešena, je opeharjena žena začela sumiti in je ciganko ovadila. Ta svojega sleparstva ne taji. Naj bi si ljudje vendar že zapomnili, da se za sv. maše in druge pobožnosti ne daje ciganom!

Podslnjavas. Sporočam žalostno vest o našem vrlem narodnjaku in somišljeniku g. Janezu Kropivniku, ki je podlegel ranam, ki mu jih je zadal njegov lastni konj pri oranju; konj ga je udaril tako hudo v prsa, da mu je potisnil želodec v hrbtišče, a pri vseh groznih bolečinah je ostal moč pri popolni zavesti, nakar je prejel kot zvest ud sv. kat. Cerkve še na lastnem domu sv. zakramente. Imeli so ga doma še dve uri, nakar je zdravnik izjavil, da se mora peljati v deželno bolnišnico. A že ob 8. uri zvečer je naš blagi sosed med operacijo zatisnil svoje trudapolne oči za vedno. — Zapušča štiri sinove, mladoletno hčerko in bolešno, že priletno ženo. — Eden sinov tudi že počiva v daljnih Karpatih; padel je 24. junija 1916. Eden se nahaja v ujetništvu v Moskvi; objokovali so ga že kot mrtvega, a oglasil se je na veliko radost starišev po dvajsetih mesecih. Ostala dva sta tudi pri vojaki in sta dobila dopust, da sta mogla spremiti svojega nad vse ljubljenega očeta k zadnjemu počitku. Rajni je bil velik dobrotnik revežev. Kako da je bil priljubljen naš dragi sosed pd. Jožefov

oče, je pokazal nad vse veličasten pogreb, kateri je bil v soboto 28. jul., dopoldne ob 10. uri. G. župnik so imeli ob grobu ganljiv poslovljni govor. Žalostni rodbini naše globokočutno sožalje.

Pozdravi z bojišča. Na koroških gorah, 23. 7. 1917. Pristrčno se Vam zahvaljujemo za „Mir“, ki ga nam tako točno pošiljate. Nas vselej veseli, ko izvemo, kako se imate doma. Dovolite, da Vam tudi mi osmi lovci enkrat pošljemo pristrčne pozdrave raz koroških vrhov, kjer stražimo meje naše lepe domovine. Imamo se tukaj prav dobro. Nas je precej koroških Slovencev in tudi nekaj bratov iz zelene Štajerske. Italijan nas dosedaj še ni prišel obiskat, ker tako ve, da bi se moral vrniti s pobito glavo. Samo njegovi metalci min so dokaj nemirni, seveda jim naši krepko odgovarjajo. H koncu iskrene pozdrave od fantov 8. lovskega bataljona vsem čitateljem „Mira“. Janez Ogris, Bister Mihael (iz Bilčova), Pavle Rudolf iz Velikoveca; Albin Lausger, Kotmaravas; Jakob Huajinig iz Škofič, Jožef Posch, Walcher Alojz iz Maribora, Janez Janež iz Tinj, Kašper Dovjak z Otoka.

K tretji obletnici vojne nam piše z dne 27. 7. z bojišča slovenski kmet Ignac Oraše, doma iz Resnice pri Borovljah:

Na visokih planinah
kot straža stojimo,
talijanskih napadov
se nič ne bojimo.

Stojim tu na straži,
kjer topovi grmijo,
nad mano šrapneli
se često drobijo.

Pa nad mano Bog čuva,
in vsake nesreče
me Marija varuje
in smrti preteče.

Srčne pozdrave vsem koroškim Slovincem s koroške fronte!

Raznoterosti.

Bojevitke ruske ženske. Sedaj ko so ruski vojaki na fronti odpovedali pokorščino in se proti povelju umikajo, so postale ruske ženske čudovito bojevitke. Zveza ruskih žen je poslala ministrskemu predsedniku Kerenjskemu manifest, v katerem rusko ženstvo najstrožje obsoja demoralizacijo armade. „Povejte tistim vojakom, ki iz strahu zapuščajo okope, da smo me žene pripravljene prevzeti njihova mesta. Naši hrabri bojevniki naj nam dovolijo, da umrjemo njim ob boku. Povejte strahopetcem, da jih me žene ne smatramo več za svoje brate, da se jih, in naj so nam bili preje karkoli, z zaničevanjem odrekamo. Poženite jih iz Rusije! Vi ministri ste obljubili nam ženam vse državljanske pravice; dajte nam tudi pravico, da umremo za domovino. Pokličite nas, prišle bomo, da branimo Rusijo. — Kakor znano, so ruske žene sestavile več bataljonov. Prvi je pod vodstvom Marije Bočkarove dospel na severno fronto. Bočkarova je bila povišana v poročnika. Prvi ruski ženski bataljon šteje 250 žen, ki so se deloma že prej udeležile bojev, deloma so bile strežnice pri sanitetnem koru. Tudi 18letne dijakinje so pri bataljonu. Med vožnjo na fronto je imel bataljon seboj zastave in lepake z napisom: „Ne prizanašajte bojazljivcem!“ „Me ostanemo zaveznikom zveste in jih ne izdamo, zaničujemo vse bojazljivce in dezertarje, izdajstvo je slabše kakor smrt, živeli zavezniki!“ Na čelu vlaka je bila zastava z napisom: „I. rusko žensko poveljstvo pod vodstvom Marije Bočkarove,“ potem druga zastava z reko: „Gorje premaganim!“

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Cunjarji

naj se javijo! Kupim po najvišjih cenah iz cele Koroške vse stare nogavice, volnene jopiče, rute, krila, prte in vse staro volneno blago, raztrgano svilen obleko, vse krpe in odpadke svile, sukna, platna, raševine in barhenta, stare odeje, koče, stari gumij, raztrgane galoše in vsakovrstne stare vreče. Vse pošiljate po železnici na trgovino s starinami in izdelki „Zum Lindwurm“ v Celovcu 12, Paulitschgasse 9. Krščanska trdka.

Preizkušeni kovač za vsako delo, želi pri kovaški gospe ali pa za domačega kovača v delo stopiti. Naslov: Ign. Praprotnik, kovač, St. Lovreno nad Mariborom (Štajersko).

Kuharica

se sprejme v župnišče na Koroškem. Ponudbe naj se pošljejo na upravnništvo tega lista pod znamko „Kuharica 1917“.

Vino belo in rdeče
kislo vodo za brizganec (Spritzer) in namizno zdravilno slatino

razpošilja po povzetju

A. Oset, Guštanj, Koroško.

Kupim vse vrste stare in nove steklenice, zamaške in sode.

Umetna gnojila

prodaja Kmetijska zadruga Račje (Kranichsfeld), Štajersko.

Preskrbite se zdaj z gnojem, potem ga ne bo več.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno porbarva. 1 steklenica s poštnino vred K 270.

Rydyol je rožnata voda, ki pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 245. — Povzetje 55 h več. — Naslov za naročila:

Jan. Grollich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin „Ela-Balsam“ ne odstrani vaših kurjih oči, bradavic in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z zamačujočim pismom K 175, 3 lončki K 450, 6 lončkov K 750. — Na stotine zahvalnih in priznanih pism. — Kemény, Kaschau (Kassa), 1., poštni predal 12/301 (Ogrsko).

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.